GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 5.

We Srzodę Dnia 16. Stycznia 1799.

Z Paryża d. 24. Grudnia.

Redaktor ogłosił wczoray następuiący list:

Zgłowney kwatery Rieti d. 21 frimaire (11 grudnia) kommenderuiący jenerał do dyrektoryatu wykonawczego.

"Obywatele Dyrektorowie! Kolomna nieprzyiacielska pobita d. 16 przy Otricoli, cofnęła się na wzgorki Calvi i tam się okopała. Dowiedziałem się d. 18, że jenerał Mack przeszedł osobiście na batowym moście Tyber przy wzgorku Civita Castellana z korpusem od 8 do 10,000 ludzi, i że stanął w Cantalupo dla zmocnienia korpusu przy Calvi, chcąc na nowo przeciąć nam kommunikacye, udaiąc się przez Aspra i Collisopoli na nowo do Otricoli lub Terni. Dałem natychmiast rozkaz jenerałowi Macdonald, aby wysłał brygadę jenerała Mathieu ku Calvi przez Otricoli, tudziesz brygadę jenerała Polskiego Kniażewicza ku Calvi przez Magliano, gdy Lemoine ruszył z Rieti na Contiliano także ku Calvi, i opanował w kraiu Neapolitańskim Civita Ducale i Aquili zagroził. Poruszenie to było zupełnie wykonane. W nocy z 18 na 19 w czasie naywiększego deszczu i przez drogi niepraktykowane ruszyły kolomny do marszu. Woyska Macdonalda stanęły d. 19 rowno ze dniem przed Calvi, attakowały nieprzyiaciela na wzgorkach, i po żywey bitwie 11 połbrygada wdarłszy się na ostrą gorę wpędziła nieprzyiaciela do miasta, dokąd był ścigany i opasany. Wezwano go do poddania się; on czynił śmieszne propozycye: tym czasem Macdonald nadciągnął i posłał mu swoie ultimatum, to iest: Kolomna ma się poddać na łaskę, lub będzie w pień wycięta. Poddała się natychmiast. Pięć tysięcy ieńcow między któremi znayduie się marszałek Merk, brygadyer don Carello, 20 wyższych i 100 niższych officyerow, 5000 dobrych karabinow z ładownicami, 300 koni, 5 chorągwi lub sztandarow, a 8 ich się przez wybuch

nienie ognia z ładownic spaliło i 8 wziętych armat, są owocem tego attaku. Nie chcę mowić o waleczności woyska; sama rozprawa mowi za niemi. Osobiste pochwały należą się jenerałom Mathieu i Kniażewiczowi, adiutantowi Trinqualli, obywatelowi Calvin, szefowi brygady 11, trzema szefom batalionow i obywatelowi Borghese, bywszemu Xciu Rzymskiemu, a teraźnieyszemu jenerałowi adiutantowi gwardyi narodowey Rzymskiey.

W tym momencie odbieram wiadomość, że lewe skrzydło armii opanowało twierdzę Civitella; nie mam ieszcze dokładnego rapportu, ale mi donoszą że była liczną artylleryą osadzona. — Pozdrowienie i Szacunek.

Podpisano *Championnet.*

P. N. znaydziecie tu: 1 moią odezwę d. 20 względem okrucieństwa woysk Neapolitańskich, 2 odezwę moią tegoż dnia dążaca do zapewnienia spokoynych mieszkańcow królestwa Neapolitańskiego, 3 list przeięty do jenerała Mack, który sądzę bydź godnym do przesłania wam.“

W pierwszey wspomnioney dopiero odezwie napomina jenerał Championnet żołnierzy Francuzkich, aby nie używaiąc odwetu wspaniale sobie iako republikanie postępowali. Nakońcu nakazuie w niey iak naysurowiey, aby się z ieńcami Neapolitańskiemi po ludzku obchodzono, tak iak się każdemu zwyciężonemu i rozbroionemu nieprzyiacielowi należy; każdy zaś republikancki żołnierz któryby przeciw temu rozporządzeniu wykroczył, będzie iak naysurowiey ukarany. — W drugiey do Neapolitanow mowi między innym: “ Mieszkańcy Civita Ducale opuścili swe mieszkania i maiątki za zbliżeniem się Francuzow. Strach przeraził ich; co za błąd! Mieszkańcy pięknych tych okolic, mieycie odwagę i zaufanie. &c“ — Przeięty list iest od Vintimille Dulue d. 4 grudnia do jenerała Mack pisany, w ktòrym go uprasza, aby mogł bydź w randze podpułkownika, lub pułkownika pod nim umieszczony. Daley wyraża iż mieszka u Xżniczki Loraine w Altonie, że Xżę Belmonte iest iego krewnym, że uratowanie Europy będzie dziełem jenerała Macka, &c.

Przedwczorem przybiegł tu kuryer z Wiednia. Mowią iż ostatnie przywiosł propozycye od Wiedeńskiego gabinetu. — Kiedy czytamy rapporta (mowi dziennik Publiciste) o zwycięztwach armii naszey we Włoszech, i kiedy rzuciemy okiem na mappę, widziemy iż nasze woyska nie mogą prędzey do Rzymu wniyść, poki przed tym miastem formalney nie stoczą bitwy. Miasto to było armią jenerała Mack okryte; on zgromadzał wszystkie siły dla zadania Francuzom wielkiego ciosu. Jenerał Championnet zgromadzał także swoie woyska, i potrzeba się tam decyduiącey spodziewać bitwy. Woyska nasze zaięły iuż dwa miasta w Neapolitańskim.

Prywatne listy z Rochefort donoszą, iż iedna nasza korweta od 18 armat, zabrała Angielską fregatę od 36 armat i do Rochefort przyprowadziła. — Młody Merlin syn dyrektora, miał się przy rozruchu w Kairze wiele do przywrocenia spokoyności przyłożyć.

Rozumią tu, że Neapolitanie prywatną bibliotekę Papieża, drukarnią propagandy i inne szacowne w Rzymie rzeczy, ktòre do Paryża przeznaczone były, zabiorą. — Dwor Neapolitański miał zawrzeć

z Rossyą i Portą traktaty przymierza. — Neapolitański poseł, który przed nieiakim czasem z Paryża wyiechał, ma bydź na granicach Liguryi arezstowany, i pisano do Paryża, czy ma bydź przepuszczony.

Postanowiono teraz dalsze utrzymanie i odnowienie kassy zmiankowey. Akcye w niey maią bydź drożey płacone, aby tym większe dla publiczności było bespieczeństwo. — Zamek w Chambery zostął mimo obrony spalony. — Tuteysze pisma odwołuią teraz pogłoskę, iakoby S. Domingo miało się za niepodległe ogłosić. Konstytucyyne władze są tam wierne, a Toussaint Louverture nie mógł się iedynie z jenerałem Hedouville zgodzić i wrocił go nazad.

Obywatel Pancoucke znany zdrukowania Encyklopedyi i innych litterackich przedsięwzięść umarł tu w Paryżu. — Obywatele Amelot i Aymar składaią teraz nową administracyą skarbową w Piemoncie. Dyrektoryat rozkazał przez ministra Talleyrand obywatelowi Aymar okazywać ovcu sławnego matematyka Lagangre w Turynie [osobliwszy szacunek i dadź mu iakie bydź może wsparcie. — W Delme, w departamencie Meurth, podpalono telegraf.

Obywatel Garnerin pisał do iednego z tuteyszych dziennikarzow pod d. 2 Nivos (22 grudnia następuiący list:

"Umieściłeś, obywatelu w twoim dzienniku list iednego obywatela, który żąda, aby mu pierwszenstwo podanego przez obywatela Beauvais i mnie dyrektoryatowi proiektu zawiezienia przez śrzodziemne morze na balonie do Egiptu depeszow, przyznane było. Niechay on przywodzi iak mniema, że d. 12 frimaire udzielił swey myśli iednemu z członkow rady starszych; niechay on się odwołuie do sprawiedliwości rządu, że on wynalazł sposoby, przez które my w przedsięwzięciu naszym zamyślamy kierować balonem, ia iednak nie znam tylko mysli jenerała Mennier względem kierowania balonem, które warte są zastanowienia roztropnego człowieka. Obywatel Mangin, officyer gieniuszu, okazał mi mechaniczną demonstracyą, która dość wchodzi w systema jenerała Mennier. — Około ostatniego termidora podaliśmy z obywatelem Beauvais dyrektoryatowi proiekt, któryśmy ułożyli z iednym członkiem ciała prawodawczego względem działania za pomocą balonu. Proiekt ten iest obszerny i ważny; wykonanie iego wymaga wielkiey odwagi, my podchlebiamy sobie, że prawodawca który naypierwszy wpadł na tę myśl, uznał nas za zdatnych do takiego przedsięwzięcia. Podroż do Egiptu daleko większym podlega trudnościom, wykonanie iey iest wątpliwsze i mnieyszey wagi dla rzeczypospolitey. Z tym wszystkim ofiarowaliśmy dyrektoryatowi przedsięwziąść ią, iak tylko dowiedzieliśmy się o wylądowaniu Buonapartego. Czyn ten iest daleko dawnieyszy niż obywatel LL. sobie przypisuie, i poprzedza nawet wynalazek iego do kierowania balonem. Podroż nasza do Egiptu była wiadoma naszym przyiaciołom, i niektore osoby znały nawet proiekt na którym ona się gruntowała; dla tego nie dziwię się, że znalazła innego od nas oyca nim ieszcze na świat wyszła. Pozdrowienie i szacunek.

Podpisano *Garnerin.*"

)2(

Rozkaz Buonapartego pod d. 28 Vendemiare (19 października) potwierdza nasze domysły, że jenerał Desaix przymuszony był do cofnienia się. Jest w nim także wzmianka o bitwie, która 16 (7 paźdz.) zaszła w prowincyi Fayum, w środku prowincyi Vostani, o 30 mil tylko od Kairu, a 90 niżey Girge (miasto w wyższym Egipcie,) co zdaie się okazywać, że Murat bey przymusił w owym czasie jenerała Desaix do cofnienia się. Oto iest to pismo: — *Rozkaz d. 7 Vendemiare roku 7* Jenerałowie dywizyyni oznaymią swem dywizyom przyłączoną tu wiadomość o zaszłey bitwie przy Sediman, a odniesionym zwycięztwie d. 16 Vend. nad Mamelukami i Arabami w Fayum przez dywizyą pod rozkazami jenerała Desaix. Jenerał kommenderuiący po odniesionym tym zwycięztwie poczynił niżey wyrażone podwyższenia: Robin, szef 21 półbrygady iest jenerałem brygady; obywatel Rapp, kapitan i adiutant jenerała Desaix szefem szwadronu. (Tu reszta następuie imion.)

Zważaiąc poniższy rozkaz jenerała Buonaparte, zdaie się że ten jenerał ieszcze d. 4 października spodziewał się iakiegoś poruszenia w Kairze. Rozkaz ten iest takowy: " Buonaparte kommenderuiący jenerał rozkazuie: art. I. W Kairze będzie 10 kompaniy gwardyi narodowey uformowanych. II Kompanie te będą uformowane z wszystkich ludzi zostaiących przy armii czy w służbie czy tylko towarzyszących iey, i ogułem z wszystkich Europeyczykow znayduiących się w Kairze, którzy są obowiązanemi w 48 godzin po ogłoszeniu ninieyszego rozkazu zapisać się u kommendanta swey części miasta. III. Kommendant miasta wyda rozkazy do kommendantow częściowych dla urządzenia tych kompaniy podług przepisow dla gwardyi narodowey. IV. Składaiącym gwardyą narodową będą rozdane fuzye, pochodzące z rozbroienia ludu, i każdy z nich iest obowiązany mieć zawsze 50 ładunkow karabinowych gotowych. V. Kompanie gwardyi narodowey nie będą czyniły służby, tylko im będzie oznaczone mieysce, którego w czasie uderzenia na gwałt pilnować maią." Rozkaz d. 24 Vende. (15 października) zawiera w sobie, że administrator jeneralny i dozorca jeneralny skarbu, ułożą stan każdey prowincyi, co każda wieś powinna płacić *Miri*, *Feddam* i innych ziemskich podatkow. Agent Francuzki doniesie co 5 dni kommendantowi prowincyi, które wsie zatrzymały kontrybucye. Kommendant prowincyonalny przedsięweźmie natychmiast środki iakie będzie widział dogodne do wybierania zaległości. Wiele razy będzie przymuszony użyć do tego woyska, każdemu żołnierzowi będzie w nagrodę podwoyony żołd płacony, i ten będzie wybrany ze wsi, co do tego była powodem.

Gazeta Europska Nro. 11 pod d. 20 Vend. (11 października) donosi z Syryi co następuie: " Zapewniaią, że Ibrahim bey posłał do Dhgezar baszy, Mustafę beia wielkiego, dla nakłonienia go aby się znim złączył dla uderzenia na Francuzow; lecz ten kazał posłańca zaaresztować. Ibrahim posłał mu na ow czas swoią żonę i swoią corkę, ale i te nie były szczęśliwsze: Dhgezar ich odesłał, z odpowiedzią Ibrahimowi, że wszystkim tym obietnicom nie wierzy i nic dla niego nie uczyni, że nadto zna iakim się sposobem beiowie wywdzięczaią za czynione im usługi, że

nakoniec przykład przez beiow na Osman beiu Tapal zrobiony, który za dopomożenie im ugruntowania ich panowania, do Suli wygnany został, w nadto żywey u niego pamięci zostaie."

Z Konstantynopola d. 25. Listopada.

Porta odebrała potwierdzenie wiadomości, które iey na dniu 12 b. m. doniesione były. Z tego rapportu pokazuie się tylko że nie jenerał Buonaparte, ale ieden znaylepszych iego jenerałow stał się offiarą tey insurekcyi.

Dwa liniowe okręty Rofsyyskie pod rozkazami kontra admirała Pososcki, które stały w kanale d. 18 zarzuciły kotwicę w Tophana i opatrzywszy się w niektóre tu potrzebne im rzeczy, poydą złączyć się z połączoną eskadrą. Podług urzędowych wiadomości, które na dniu 21 Porta odebrała, połączona eskadra bez wszelkiego oporu uskutecznił wylądowanie na wyspie Korfu; skłonności zaymuiące mieszkańcow i nie dostatek żywności doświadczany od Francuzow, którzy się do zamku cofnęli, obiecuią prędkie poddanie się tego ważnego mieysca.

Ambafsador Angielski w dniach tych odebrał kuryera od dworu swoiego: od tego momentu konferencye tego ministra Reisef-fendim częścieyszemi ieszcze się stały. Domyślaią się tu że negocyacye które rozpoczął był względem ważnego bardzo przedmiotu dochodzą do końca.

Jedna fregata Rofsyyska popchnięta od wiatrow ku brzegom na czarnym morzu zatonęła.

Z Medyolanu d. 15. Grudnia.

Mniemano, że dokonane odmiany na dniu 8 b. m. i dni następuiących przez obywatela Rivaud połączą wszystkie strony i utwierdzą spokoyność. Lecz od czasu tego poruszenia zaymuiące umysły powiększyły się ieszcze bardziey i więcey poroznienia panuie. Zamięszanie okazuie się nawet pomiędzy pierwszemi władzami. Wielka liczba członkow mianowanych do ciała prawodawczego niechcą przyiąć tego urzędu; inni zaś, ktorych chcą otrzymać w ciele prawodawczym, żądaią uwolnienia. Jeden z dyrektorow przywołanych nazad ni chciał przyiąć urzędu swoiego. Dnia 12. ciało prawodawcze przystąpiło do wyboru na iego mieysce; większość głosow zyskał obywatel Fenaroli. Rady są zawsze strzeżone od woysk Francuzkich, pod rozkazami jenerała Moreau. Dnia 12. na posiedzeniu rady wielkiey czytano na taiemnym wydziale list następuiący pisany do dyrektoryatu wykonawczego Cysalpińskiego, od ministra Francuzkiego Rivaud:

"Obywatele Dyrektorowie! przyłączona tu odezwa, ktorą wydałem do ludu Cysalpińskiego, nauczy was o przedmiocie wysłania ktore mnie od dyrektoryatu rzeczypospolitey Francuzkiey powierzone zostało. Zwołałem was do sali waszych posiedzeń tym końcem, abyście rozpoczęli natychmiast sprawowanie urzędow do ktorych was głosy prawodawczow waszych wyniosły. Nadużycie władzy przez jenerała armii, czyn samowolny uroczyście naganiony od rządu Francuzkiego, oddaliły was od tych urzędow; sprawiedliwość zaś przywraca was do nich. Zaszczytem iest dla mnie bydź przy was tłomaczem rządu moiego w takiey okoliczności. Narod Cysalpiński oczekuie po was, obywatele dyrektorowie, wykowykonania cnot republikanckich, ktore

straszliwym rząd czynią nieprzyiaciołom oyczyzny. Oyczyzna wasza iest zamieszana przez agentow spiskuiących przeciw wolności waszey; dzielność i baczność są koniecznie w tym momencie potrzebnemi. Ale armie narodu Francuzkiego przeszły Alpy, dla dania wam pomocy; ieżeli kray wasz będzie napastowanym, one bronić go będą. Republikanie Francuzi i Cysalpinowie są braćmi; sprawa iest im wspolna, a usiłowania ich zwycięztwo uwieńczy. Lecz w ten czas gdy wspolne usiłowania powiększać się powinny zewnątrz, ważnieysza iescze bezwątpienia będzie rzecza, abyście wewnątrz zapewnili spokoyność, ktora ułatwia dopełnienie offiar, iakich woyna wyciąga. Mądrość wasza poda wam sposoby uprzedzenia rozruchow podbudzanych przez fakcye, zamiast ich przytłumiania i przeszkodzenia, aby ta odmiana ktora rząd Cysalpinski ma postawić w tym stanie, iżby nie potrzebował wprowadzania żadney dalszey nowości nie stała się powodem do wybuchnienia nieukontentowania, ktore spokoyności publiczney poświęcone bydź powinno.

Podpisano: *Rivaud.*

Wszystka iazda tu się znayduiąca udała się do Romanii. Mowią o stoczoney ważney bardzo bitwie między Francuzkiemi i Neapolitańskiemi woyskami w okolicach Otricoli (miasta leżącego w Xstwie Spoletto o mil 14 od Rzymu) podług iednych zwycięztwo otrzymali Francuzi, inni zaś utrzymuią, iż kolomna Neapolitańska odniosła korzyści. Oczekuiemy urzędownych rapportow, ktore te niepewność zaspokoią. (Listy z Iospruka mowią, iż Neapolitanie na dniu 7. attakowali Francuzow i odparli ich we wszystkich punktach.) Jenerał kommenderuiący Joubert dzisiay tu iest z Turynu spodziewany. W tych dniach biegała pogłoska, iż Anglicy wylądowali w Vado, ale wiadomość ta niepotwierdziła się.

Z Rasztadt d. 27. Grudnia.

Minister pełnomocny J. C. Mści przesłał dzisiay Deputacyi Rzeszy notę następuiącą:

Kommissya Cesarska przypomina deputacyi Rzeszy uczynione przez ministrow Francuzkich nadzieie względem stanu rzeczy na prawym brzegu Renu, a ktore zdawali się chcieć mocniey potwierdzać przez notę swoią pod dniem 12. grudnia (22. frimaire) niżeli przez wszystkie inne, ktore poprzednicze podali.

Chociaż przedmioty tych nadziei są tak ściśle połączone z głowną zasadą pokoiu, iż zupełne ich dopełnienie bydź było powinno nieoddzielnym warunkiem od ostatniego oświadczenia uczynionego przez deputacyą; chociaż podług porządku, szczerze i porządnie prowadzoney negocyacyi, rozkaz na mocy ktorego ministrowie pełnomocni Francuzcy mogli podawać ultimatum, obeymować powinien był także ostateczne załatwienie krzywd, ktore od tak dawnego iuż czasu trwaią, iednakowoż upłynął iuż przeciąg czasu dni 15 a żadnego niemasz podobieństwa aby nadzieie te prędko swoy skutek miały odebrać

W tym oczekiwaniu cała Rzesza Niemiecka ma zwrocone oczy na twierdzą Ehrenbreitstein. Zna Deputacya Rzeszy rownie iak cała Rzesza smutne położenie w iakim się ta twierdza znayduie; ważność i moc powodow dla ktorych żądano dopełnienia obowiązkow włożonych od prawa narodow, ktore względem tey twier-

dzy zgwałcone było; stateczne milczenie iakie ministrowie pełnomocni rzeczypospolitey Francuzkiey aż do tego czasu kładli na przeciw tych powodow, ktorych ważność sami nawet przyznali; nieuskutecznienie nadziei iakie nakoniec dali względem tego przedmiotu, a następnie potrzebę obstawania w przyzwoitym sposobie o ich dopełnienie.

Gdy Elektor Trewirski iako panuiący kazał podać pełnomocnikom swoim w Rasztadt przyłączony tu memoryał do kommissyi Cesarskiey takowy stan rzeczy wyciąga aby deputacya Rzeszy postanowiła iak nayprędzey względem użycia w tey okoliczności przyzwoitych krokow.

w Rasztadt d. 27 grudnia 1798.

F. G. hrabia de Metternich,
Winnebourg Beilstein.

Wiele gazet fałszywie doniosło, iakoby hrabia Lehrbach miał uczynić oświadczenie ściągaiące się do marszu woysk Rossyyskich.

Baron Jacobi minister Pruski, oświadczył iak mowią imieniem swego dworu ministrom Francuzkim, że Krol Jmć Pan iego zezwala aby o przedmiot sekularyzacyow i wynadgrodzeń umawiano się i ugodzono go w Rasztadt, iako część należącą do ogulnego pokoiu Rzeszy. Maiemaią tu powszechnie, iż ministrowie Francuzcy podadzą niebawnie plan swoy sekularyzacyow. Obywatel Roberjot sam tylko około niego pracuie. Przed kilku dniami mowiono, że Austrya i Prussy z swoiey strony kazały ułożyć plan, ktory ministrom Francuzkim oddany został; lecz powieść ta mało powinna znaydować wiary, bo podług rożnych politycznych uwag te dwa dwory żadnych pretensyy do wynadgrodzeń nie będą czynić.

Ostatniey niedzieli ministrowie Francuzcy iedli obiad u hrabiego Metternich.

W okolicach Khel, na prawym brzegu Renu mała iuż tylko znayduie się część woyska Francuzkiego. Od kilku dni dla wielkich lodow na Renie kommunikacya między Khel i Strazburgiem zupełnie przerwaną została i most rozebrano. Dway kuryerowie Francuzey z tąd wyprawieni do Strazburga dostać się niemogli.

Z Bononii d. 16. Grudnia.

W tych dniach przybyło tu kilka oddziałow woyska Francuzkiego z okolic Modeny, które poszły ku Romanii dla udania się do Ankony. Wiele także przeszło tędy piechoty Cysalpińskiey to samo maiącey przeznaczenie. Dotąd nie mamy nic pewnego względem tego co się działo w rzeczypospolitey Rzymskiey. Zdaie się że od końca przeszłego miesiąca wiele stoczono bitw, w których każda strona była na przemian zwyciężoną i zwyciężaiącą, lecz że decyduiącey rozprawy iescze nie było.

Z Wenecyi d. 21. Grudnia.

Pozawczoray wyszła z tąd flotylla złożona z 5 statkow uzbroionych na sposob woienny i maiąca na sobie Sklawończykow; zamiarem tey wyprawy iest wypędzenie z Golfu korsarzy rożnych narodow.

Francuzi zatrzymuią ciągle kuryerow z Rzymu, Neapolu, Florencyi, i mieysc innych tak dalece: iż tylko przez rzeczpospolitę Cysalpińską zewnątrz Włoch wiadomości odbieramy. — Dowiaduiemy się z Werony, że Francuzi wzmocnili znacznie swoie przednie straże na granicach od strony kraiow Austryackich. Około poprawienia twierdzy Mantui i Peschiera ciągle pracuią.

Od niższego Renu d. 28. Grudnia.

Twierdza Ehrenbreitsztein iest zaw-

sze tak ściśle blokowaną, iak była przed przyięciem od deputacyi Rzeszy ultimatum ministrow Francuzkich. Włożono także świeżo na kraie prawego brzegu Renu kontrybucyi 1,600,000 liw. procz rekwizycyi blisko na 200,000 Ryń: wynoszącey. Pomiędzy innemi rzeczami, które w krótkim czasu przeciągu maią bydź do stawione znayduie się 40 tysięcy butelek gorzałki i 150 tysięcy funtow żelaza.

Z Raguzy d. 16. Grudnia.

Rząd nasz ogłosił następuiącą urzędową notę: "Rzeczpospolita Raguzańska nie czyni, ani nigdy żadnego uzbraiania nie czyniła, bo się nikogo napaści nie lęka. Zachowuie ciągle nayściśleyszą neutralność i okazuie dla wszystkich mocarstw naywiększe poważanie, i względy pełne szacunku. To oświadczenie zbiia dostatecznie wszystkie fałszywe pogłoski płonnie roznoszone, które przypisać należy osobom mało przychylnym do rzeczypospolitey i które zazdroszczą iey zupełney spokoyności.

Z Giesen d. 23. Grudnia.

Jenerał Bernadotte, który na dniu 19 wraz swoią dywizyą opuścił nasze okolice zieduał sobie przez czas bawienia swego w tym mieście nie tylko powszechny szacunek przez sposob łagodny z iakim kierował interessami woyskowemi i przez swoię ludzkość względem wszystkich ludzi, ale też wieczną wdzięczność z strony akademii, ktorey szczegulnieysze dał dowody swego sprzyiania. W częstych rozmowach, ktore z roznemi miał nauczycielami, oświadczył się, że lubi nauki i szacuie uczonych, a gdy już z tąd miał wyiechać posłał akademii d. 12 grudnia w podarunku dla bibioteki publiczney dwa ważne dzieła, to iest: *Podroż de la Porouse około swiata* w tomach 4. z atłasem obeymuiącym 69 planow i kart, i *Dochodzenia względem pochodu celtow przez P. J. J. Bacon Tucon*. także z kopersztychami, wraz z listem pochlebnym dla członkow akademii, ktora odpowiedziała, przez list dziękuiący i ten jenerałowi Bernadotte przez deputacyą na ten koniec wyznaczoną oddany został. Miłość dla nauk i obszerne w wiadomości iakie ten jenerał w wielu zdarzeniach okazał zachęciły także akademią do uwiecznienia w dzieiach swoich imienia swego dobroczyńcy przez offiarowanie mu w wigilią iego odiazdu dyplomatu na doktora filozofii, ktore przyiął z zapewnieniem swoiey wdzięczności. — Kilku dniami pierwey to iest dnia 16. ucząca się młodzież przeięta uczuciami wdzięczności, za sprzyianie jenerała ludziom uczonym, starała się okazać mu dowody swego szacunku, daiąc dla niego uroczystą serenadę.

Z Bruxelli d. 24. Grudnia.

Zamysł przypuszczenia powszechnego attaku na insurgentow nie przyszedł ieszcze do skutku, ci ostatni napadaią rozne mieysca w Belgii; ieden ich oddział pokazał się w nocy z dnia 22. na 23. na drodze prowadzącey z Bruxelli do Louvain, oddział iazdy natychmiast z tąd przeciwko nim wysłany został, lecz cofnęli się za zbliżeniem się iego. Pozawczoray rozstrzelano ieszcze w Bruxelli czterech młodych ludzi schwytanych z bronią w ręku. W niektorych parafiach bywszey Flandryi wybuchły rozruchy z powodu woiennego popisu, w wielu mieyscach młodzi ludzie szukaią wszelkich sposobow aby się od niego uchronić. Municypalność nasza wydała świeżo nową odezwę w ktorey zachęca ludzi popisowych rownie iak ich oycow i opiekunow, aby ustawie posłusznemi byli.

DODATEK

DO Nru 5

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 16 Stycznia 1799.

Z Okolic Ehrenbreitszteinu d. 28. Grudnia.

Przy nad zwyczay wielkim zimnie, gdyż termometr aż do 21 gradusow na doł spadł, umarzło z Francuzkich forpocztow około Ehrenbreitszteinu 9 żołnierzy. Kommendant fortecy zapobiegł z swey strony temu nieszczęściu, ponieważ wszystkie forpoczty cofnął i tylko patrolować każe. — Pomimo postępow negocyacyi w Rasztadt i zapewnienia z Francuzkiey strony, nie widać ieszcze naymnieyszego zelżenia w blokadzie tey fortecy.

Od 21 t. m. porobiono z Francuzkiey strony nawet nalewym brzegu Renu rogatki na dredze. Od powozu parokonnego z Koblentz do Andernach (1 stacya pocztowa) płaci się 2 Franki i 2 soldy, przez co wiele podroż powozem kosztuie. Procz tego każą sobie Francuzi nawet od powozow z nowego miasta do Koblentz po 16 soldow płacić.

W Ehrenbreitsztein poczynił kommendant, podług powieści z tamtąd przybywaiących, takie rozporządzenia względem drzewa i żywności, że ieszcze na czas nieiaki będzie mogł zachować mieszkańcow od ostatniey nędzy. Dobry ten oycieć czyni rownie z inney strony starania, tak że w uciśnionym tym mieyscu nie znaią inney choroby nad chorobę naturalną starości.

Z Londynu d. 17. Grudnia.

Zdobyta w przeszłym miesiącu Francuzka fregata la Coquille od 44 armat, została przypadkowym sposobem spalona. Z tey okazyi utraciło życie 15 maytkow i iedna kobieta.

Admiralicya zakupiła 6 zdobytych w bitwie pod admirałem Nelson przy Abukir Francuzkich okrętow od zwyciężaiącego ludu za 117,000 f. szt. Od sławney tey bitwy nie masz żadney w Anglii gazety, ktoraby o admirale Nelson nie wspomniała i coż na iego pochwałę nie przytoczyła.

Z wschodnich Indyy mamy w listach

pod d. 1 lipca wiadomość, iż znacznieysi Bombaiu mieszkancy otwarli dobrowolną składkę na woienne koszta Anglii, która w pierwszych zaraz dniach 119,000 Rupiow wynosiła. Rządca Duncan podpisał 25,000 kommendant 20,000, a każdy z pierwszych radtow po 12,000 Rupiow.

Z Rzymu d. 8. Grudnia.

Wszyscy Xża parafialni są tu wezwani do podania wszystkich męszczyzn od 18 do 30 lat, dla zmocnienia niemi mieyskiey straży. Mieszkańcom zakazano obrażać pozostałych Francuzow i żydow. Posiadacze obcych rzeczy i kosztowności muszą ie nowemu rządowi oddać. — D. 3. rozpuszczono pogłoskę, że Francuzi przeciw Rzymowi postępuią. Natychmiast zgromadziło się kilkaset mieszkańcow za Tybrem leżącey części miasta, dla szturmowania od Francuzow zaiętego zamku S. Anioła. Neapolitanie i straże mieyskie ledwie potrafili wstrzymać lud od tego przedsięwzięcia. — Żywności wielki tu iest niedostatek, lecz spodziewaią ich się wodą z Neapolu. — Z resztą przybywaią tu co dzień Neapolitańskie woyska, armaty, ammunicye, żywności i woyskowe potrzeby, ktore zaraz do obozu przy Bracciano do Civita Castellana i innych mieysc odchodzą. — Z rozkazu pod dniem 11. frimaire (1. grudnia) z Perugia nakazuiącego bicie nowey monety i oney wartość stanowiącego widziemi, że Francuzki kommissoryat i republikancki Rzymski rząd zawsze się w tym mieście znayduią. Na nowych szkudach znayduie się orzeł z rozłożonemi skrzydłami, trzymaiący w iedney szponie piorun, w drugiey roszczkę oliwną, z napisem na około: Rzymska rzeczpospolita. W Perugia roku 7.

Z Frankfurtu d. 29. Grudnia.

Nad Nidę przybyło znowu wiele Francuzkiego woyska i osadziło mocno Hochheim, Wickert i inne mieysca. Rozpisane znaczne kontrybucye iescze nie zostały cofnione, owszem są z wielką surowością wybierane.

Plan sekularyzacyi ma bydź od Francuzkiey legacyi ieszcze przed nowym rokiem podany. — Z Gryzonow cofnęło się wiele Cesarskiego woyska do Feldkirchen &c. gdyż przy tak ostrey zimie nie maią tam wszędzie dogodnych kwater. — Nadzwyczayne mrozy tegoroczney zimy dokuczaią wszędzie w Niemczech. Dzisiay stanął Men, a między Moguncyą i Kasseł została kommunikacya przecięta. Ren i Nekar iuż także stanęły.

Gdy Rossyyskie woysko nad Donaiem stanie, uda się Arcy Xżę Karol na kilka dni do Linz, dla zobaczenia go. — W Bawaryi wszyscy urlopnicy muszą na dzień 1, stycznia w swoich kwaterach stanąć. — W Strasburskiey gazecie donoszą: "Dyrektoryat Francuzki żądał u pewnego Niemieckiego Xżęcia o przeyście 40,000 woyska przez iego kraie.,,

Z Kuxhawen d. 31. Grudnia.

Dla wielkiego szryżu na Elbie nie mogą z tąd pocztowe odeyść statki, ani inne przybydź, co chyba za powiewem południowego nastąpi wiatru,

DONIESENIA.

Przez C. Kr. sąd szlachecki Krakowski Galicyi zachodniey mocą ninieyszego edyktu wszystkim tym, do ktorych należy, wiadomo się czyni: od sądu pozwolono iest, aby do ogolnie wszystkich przedtym w Woiewodztwie Sandomierskim ziemi Radomskiey teraz zaś w cyrkule Radomskim ważych tak ruchomych, iako i nieruchomych dobr Pana Michała Chroscińskiego, zbieg wierzycielśch był otwarty. Ninieyszemi przeto wszyscy, ktorzyby iakiekolwiek na przeciw zadłużonego pra-

wo mieć rozumieli, obwieszczaią się, ażeby aż do d. 30 marca r. 1799 pretensye swoie przez wyd ie zwykłego pozwu na przeciw postanowionego w osobie Pana adwokata Stanisława Zarzeckiego Kuratora massy konkursowey, do tuteyszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też i prawo, mocą ktorego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź żądaią, okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcey słuchany nie będzie, i ci, ktorzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nie nadgłoszą się, od wszystkich rzeczonego dłużnika w cyrkule Radomskim znayduiacych sie dobr, bez żadnego wyięcia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspolnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z massy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do dłużnika należącey zabespieczona była, tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby massie winni byli, mimo tego, iż im prawo do nadgrodzenia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

A ponieważ podług przepisu zbioru sądowego w Rozdziale 9tym §. 86 obranie administratora massy, tudzież deputacyi wierzycielow nakazane iest, przeto wszystkich wierzycielow na dzień 6 kwietnia 1799 o godzinie 9 zrana do tuteyszego C. Kr. sądu szlacheckiego tym napomnieniem zwołuie sie, iż tego samego dnia tymczasowie ustanowiony administrator massy lub potwierdzonym, lub też inny obranym, podobniez też i deputacya wierzycielow, do ktorey iednak nikt, iak tylko wierzyciel tey samey massy zdolnym bydź może podług §. 93 i 94 obraną bydź ma, oraz zaś przepisy, podług ktorych dobra administrować się powinny, iaką władzę deputacya względem administracyi massy ma, i iak daleko administrator deputacyi zlecenia dopełniać powinien, ustanowione będą. Przeto wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey stawić się należy, gdyż inaczey podług §. 95. Zbioru sądowego na ich niebespieczeństwo obranie tak administratora, iak i deputacyi wierzycielow od tuteyszego sądu nastąpi. Podług tego więc każdy ma sobie postąpić, i szkody unikać, gdyż w tym na Ces. Krol. dziedziczne kraie ustanowionych praw przepis zachodzi.

Dan w Krakowie dnia 18 grudnia 1798 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Gellinek.
W. Roskeschny.

Ex Consilio Cœs. Reg. Fori Nobilium Cracoviensi
Galiciæ Occidentalis.
Elsner.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panom Kajetanowi i Janowi braciom Rożańskim, niemniey Panu Piotrowi Oliszewskiemu: że Pan Jan Woźnicki w Kossocicach w cyrkule Bocheńskim mieszkaiący u C. K. sądow tych, o wyznaczenie exekucyi na ruchomości, końcem zopłacenia summy 3600 zł. Pol. żałobę na nich podał, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie obżałowani zostaią, lub czy wcale w C. K. Państwach dziedzicznych znayduią się, onymże Panom obżałowanym, patrona tuteyszego Męcińskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym processs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; oni przeto Edyktem ninieyszem tym końcem upominaią się: ażeby d. 6 Marca 1799 roku o godzinie 9 zrana do rozprawy ustney sami się stawili albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili i podług przepisu tych środkow Prawa używali, ktore do swey obrony za nayskutecznieysze osadzą; gdyż w przeciwnym razie nie dogodność z zaniedbania pochodzącą, samiby sobie przypisać winni byli. A to podług opiewu C. K. Praw.

Jozef de Nikorowicz.
Gellinek
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach: Galicyi zachodniey. W Krakowie
d. 5 Grudnia 1798.
Ascher.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panom sukcessorom ś. p. Wielebnego Jakoba Łodzińskiego, iako to: Adamowi i Wielebnemu Michałowi Łodzińskiemu, Salomei z Łodzińskich Remerowy i Tekli z Łodzińskich 1mi voti Tarnowiecki: 2di Skrzyńskiey że Antoni Błeszyński cessyonarz Dominika Błeszyńskiego u sądow tych o zapłacenie summy 4376 zł. p. niemniey 900 zł. p. na nich iako wspolnikow sprawy Samuela Milkuszyca załobę podał i o pomoc sądu, ile p rawiedliwość wymaga dopraszał się. i

i Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowani zostaią, lub czy wcale w C. K. Państwach dziedzicznych znayduią, się onymże nie przytomnym pozwanym Patrona tuteyszego Pana Męcszewskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym processs ten, podług ordyn

cyi sądowey, rozpocznie się i ukończony będzie; oni przeto tym końcem upominaią się: ażeby dnia 30 marca 1799 roku o godzinie 9 z rana do rozprawy ustney sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używali, które do obrony tey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż inaczey niedogodność wszelką z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw, sami sobie przypisać winni będą.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 18 Grudnia 1798.
Elsner.

Na dniu 5. lutego 1799. o godzinie 10. z rana w kancellaryi C. K Prefektury ekonomiczney Radłowskiey, grunta z obsuszonego stawu Borowy zwanego 265 morgow 454 □ sażni wynoszace, w sześcioletnią arendę to iest: od 1. wrzesnia 1798. aż do ostatniego sierpnia 1804 przez publiczna licytacya wypuszczone zostaną.

Cena Fiskalna za ieden morg wynosi 30 krayearow.

Życzący sobie tey arendy zecheą się wspomnionego dnia y godziny w kancellaryi Prefektury Radłowskiey znaydować y dziesięć procentowym vadium zaopatrzyć się.

Arendy kondycye przy licytacyi ogłoszone zostaną.

Z Urzędu Ces. Krol. Dyrekcyi Kameralney, w Niepołomicach d. 24. Grudnia 1798.
K. Prokes Adjunkt.

Ze strony C. K. zachodnio Galicyyskiey dobr rządowych administracyi czyni się ninieyszem powszechnie wiadomo, iż dla nadzwyczaynego menażu czyli oszczędzenia drzewa mechaniczny piec do gotowania w stancyi u W. JPana Mielnickiego konsyliarza i dobr rządowych administratora na Sławkowskiey ulicy pod Nrem: 442 sporządzony znayduie się, ktoren te dobre własności w sobie ma, iż w takowym piecu codziennie nie wiecey iak za 7 krayearow węgli spali się, przy ktorey gorącości obiad na 20 osob gotować można. Takowy piec może w każden sposob dwa pokoie ogrzewać, i w niektorym zamiarze wart iest bardzo wielkiey zalety.

Wolno zatym zostaie każdemu takowy piec zobaczyć, i względem zrobienia tegoż informacyą od W. JPana dobr rządowych administratora powziąść.

Z Ces. Krol. Zachodnio Gallicyyskiey dobr rządowych administracyi.
W Krakowie dnia 27 Grudnia 1798.
Franciszek Antonin de Weinszopf.

C. Kr. urząd cyrkularny Krakowski ninieyszym ogłasza, że dnia 22go stycznia 1799 skarbowe Krakowskie na rok ieden, to iest od d. 15go lutego 1799 do tądże r. 1800go przez licytacyą warende puszczone zostanie. Cena fiskalna wynosi 17627 zł. ryn. kr. 30 inne warunki mogą codziennie w kancelaryi cyrkularney bydź przeyrzane.

Chcacy arendować maią się zatym na wzmiankowanym terminie o 9tey godzinie z rana stawić, opatrzywszy się dziesiątą częścią ceny fiskalney, ktora przed licytacyą ieszcze w zakład złożona bydź musi. W Krakowie dnia 9go stycznia 1799.

Baron de Riedheim, cyrkularny Starosta.